

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

**İHRACAT GENELGESİNİN EK 1 İNCİ
MADDESİ KAPSAMINDA TÜRKİYE
CUMHURİYET MERKEZ BANKASINA
YAPILACAK DÖVİZ SATIŞINA İLİŞKİN
UYGULAMA TALİMATI**

OPERASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2021

İhracat Genelgesinin Ek 1 inci Maddesi Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama Talimatı

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Uygulama Talimatının amacı, 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesinin ek 1 inci maddesi kapsamında Merkez Bankasına yapılacak döviz satış işlemlerinin uygulama ayrıntılarını düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Uygulama Talimatı, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'in 12 nci maddesinin birinci fıkrasına istinaden hazırlanan 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesinin ek 1 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Uygulama Talimatında geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan, İhracat Genelgesinin ek 1 inci maddesindeki işlemleri gerçekleştiren ve İhracat Bedeli Kabul Belgesi veya Döviz Alım Belgesi düzenleyen bankaları,
- b) DAB: Döviz Alım Belgesini,
- c) İBKB: İhracat Bedeli Kabul Belgesini,
- ç) İhracat Genelgesi: 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesini,
- d) İşlem Kuru: Merkez Bankası tarafından saat 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00 ve 15:00'de ilan edilen ve İBKB veya DAB'a bağlanan ihracat bedeli dövizin Türk lirasına çevrildiği saat itibarıyla en son açıklanmış olan döviz alış kurunu,
- e) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını, ifade eder.

İhracat Bedeli Dövizin Merkez Bankasına satılması

MADDE 4- (1) İhracat Genelgesine göre İBKB veya DAB'a bağlanan ihracat bedeli dövizin %25'i, İBKB veya DAB'ın düzenlendiği tarihteki işlem kuru üzerinden Merkez Bankasına satılmak üzere İBKB veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır.

(2) Banka nezdinde Merkez Bankası adına ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini hesaplar açılır ve bankanın bu Uygulama Talimatı kapsamında satın aldığı dövizler saat 17:00'ye kadar Merkez Bankasına bildirilerek toplu bir şekilde söz konusu hesaplara aktarılır.

(3) Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizlere ilişkin dekont, ekstre ve benzeri belgeler ile bilgiler ve döviz alış yapılan tutarlara ait bilgiler bankalarca Ek-1'de yer alan bildirim formuna uygun olarak Merkez Bankasına aynı gün elektronik ortamda bildirilir.

(4) Banka tarafından Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizler, Merkez Bankasınca işlem kuru üzerinden satın alınır.

(5) Döviz alış işlemleri karşılığı Türk lirası tutarları Merkez Bankasınca bankanın EFT merkezine masrafsız olarak gönderilir. Saat 17:30'a kadar sonuçlandırılmayan işlemler için ise Türk lirası tutarlar bankanın Merkez Bankası nezdindeki zorunlu karşılık hesabına aktarılır.

(6) Bu Uygulama Talimatı kapsamında bir gün valörlü olarak transfer edilecek döviz tutarlarına ilişkin bankanın kendi muhabetine göndereceği döviz transferlerinde; MT202'nin 21. Alanına "CIRCULAR", 72. alanına "/BNF/.... (Firma Unvanı) EXPORT CIRCULAR ADD.ART.1 REF:..... IBAN:..... (söz konusu işlemler için Merkez Bankası nezdinde

açılacak hesaba ilişkin IBAN bilgisi)” ve MT202’nin 58. alanına “TCMBTR2A” açıklamaları yazılır.

(7) Banka tarafından yapılan döviz transferlerine ilişkin tüm masraflar, aylık olarak toplu bir şekilde banka tarafından gönderilen MT291 mesajına istinaden ödeme gününde saat 11:00’de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kuru üzerinden, takip eden ayın son iş gününe kadar Merkez Bankasınca Türk lirası olarak ödenir.

İşleme esas döviz cinsleri

MADDE 5- (1) İhracat genelgesine göre ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden İBKB veya DAB’a bağlanan ihracat bedeli dövizler bu Uygulama Talimatı kapsamındadır.

Diğer hükümler

MADDE 6- (1) Bu Uygulama Talimatı kapsamında gerçekleştirilecek her türlü işlemin, suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanının önlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası standartlara uygun gerçekleştirildiğine dair kontrol bankalarca yapılır.

(2) Banka, bu Uygulama Talimatı kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde bu standartların ihlal edildiğini tespit ederse durumu derhal Merkez Bankasına bildirir.

Yürürlük

MADDE 7- (1) Bu Uygulama Talimatı 03.01.2022 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- (1) Bu Uygulama Talimatını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

EK: 1

İletişim Bilgileri : Operasyon Genel Müdürlüğü
Telefon : (0312) 507 74 81 / 74 77 / 70 80
E-Posta : dki@tcmb.gov.tr

